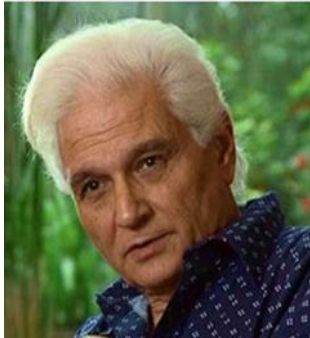

'WHO'S AFRAID OF DECONSTRUCTION?'
EEN KENNISMAKING MET JACQUES DERRIDA
OKTOBER 2020 - FEBRUARI 2021
PROGRAMMA

Stel dat filosoferen betekent 'het plaatsen van vraagtekens bij het vanzelfsprekende', dan is Jacques Derrida zonder enige twijfel iemand die werkelijk filosofeert. Kort geleden is de nieuwe Nederlandse vertaling van zijn boek *Marges – de la philosophie* verschenen - een goede aanleiding om aandacht te besteden aan zijn werk.

In deze reeks van zes bijeenkomsten maak je – onder meer door 'close reading' van belangrijke passages uit verschillende boeken – kennis met Derrida. Schrijvend in de marge van teksten van (bijvoorbeeld) Martin Heidegger en Emmanuel Levinas, presenteert hij zijn eigen opvattingen over spreken en zwijgen, schrijven en lezen, luisteren naar de ander(e) en gastvrijheid, deconstructie en disseminatie en democratie (als 'komende').

Bijeenkomst 1
Ten einde de mens

Vooraf: Jean-Paul Sartre en Martin Heidegger
Van Zijn en tijd via *Het existentialisme is een humanisme* naar de *Brief over het humanisme* : van existentie naar ek-sistentie

Bespreking:

Jacques Derrida: *Marges – van de filosofie / 'Ten einde de mens'*
Lofrede op of opheffing van het humanisme?, de verhouding van zijn en
erzijn en 'nabijheid'

Bijeenkomst 2 **Signatuur, gebeurtenis, context**

Vooraf: Ludwig Wittgenstein / John Langshaw Austin
Van taalspel (Wittgenstein) naar taalhandeling (Austin), het onderscheid:
performatief-constatief en de rol van conventionaliteit

Bespreking:

Jacques Derrida: *Marges – van de filosofie / 'Signatuur, gebeurtenis,
context'*

Het fonocentrisme in de westerse filosofie, het schrift-karakter van elke
overdracht van betekenis en de afwezigheid van de intentie en/in de
signatuur

Bijeenkomst 3 **Hoe niet te spreken**

Vooraf: Dionysius / Meister Eckhart
Hoe te spreken / zwijgen (over god)

Bespreking:

Jacques Derrida: *Hoe niet te spreken*

Hoe (niet) te spreken bij Plato, Meister Eckhart en Martin Heidegger – drie paradigma's van apofatisch spreken: Grieks, christelijk en 'zijnshistorisch'

Bijeenkomst 4 **Sjibbolet**

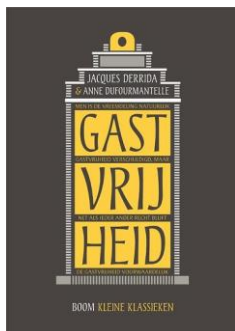
Vooraf: Paul Celan / Hans-Georg Gadamer
Hermetische dichtkunst, 'Todtnauberg' en het verschil tussen hermeneutiek en deconstructie-denken

Bespreking:

Jacques Derrida: *Sjibbolet. Voor Paul Celan*

De gedichten van Celan, een datum en het (wacht)woord sjibbolet

Bijeenkomst 5 **Over gastvrijheid**

Vooraf: Emmanuel Levinas

Ethiek als plaatsvervanging en luisteren naar het gelaat van de Ander

Bespreking:

Jacques Derrida: *Over gastvrijheid*

Het onderscheid tussen de Wet en de wetten van gastvrijheid, ethiek als gastvrijheid en een politiek van vluchtsteden

Bijeenkomst 6

Filosofie in een tijd van terreur

Vooraf: Politieke filosofie

Van de stadstaat Athene (Plato / Aristoteles) naar nu (Jürgen Habermas)

Bespreking:

Jacques Derrida: *Politiques de l'amitié* / *Voyous* / *Filosofie in een tijd van terreur*

Over het vriend-vijand onderscheid, over auto-immuniteit en 'democratie als komende' en over vergeving, verdraagzaamheid en rechtvaardigheid in een tijd van terreur